

Dél-Amerikából, az Andok hegység mérsékelt éghajlatú területeiről származik. Európába a XVI. században holland hajósok révén került, s e kontinensen mindenütt elterjedt. Gyermekek és felnőttek körében egyaránt kedvelt, viszonylag könnyen kezelhető/tartható, ártalmatlan kisállat. A simogatást jól tűri, hat éven felüli gyermeknek bátran ajánlható. Egy tengerimalac átlagosan 5-7 évet élhet.

Egy vagy több tengerimalacot szeretnénk?

E kedves kisemlések szelídített változataiban is fennmaradt a társas ösztön, fontos, hogy saját fajtájukkal olfaktív és auditív kontaktusban maradjanak. Ha azt akarjuk, hogy tengerimalacunk jól érezze magát, vegyünk mellé társat. A legjobb társítások a következők:
- Két hím: egy felnőtt és egy kölyök hím hamar összerátokozik (természetes rangsor). Két felnőtt hím nagyobb életteret igényel. Mivel területvédők, mindegyiknek külön házat kell biztosítanunk a közös ketrecben, és elegendő táplálékkal kell őket ellátnunk, hogy emiatt veszekedés ne történjen. Az első órákban, napokban tartunk őket megfigyelés alatt, s ha verekedést észlelünk, egy időre ráccsal választjuk ketté a ketrecet, míg meg nem szokják egymást.

- Két nőstény: általában a legjobb társítás, ritkán utasítják vissza egymás társaságát, csak erősen domináns vagy agresszív egyéneknél fordulhat elő verekedés.

- Egy nőstény és egy hím: e párosítás jó, de tudnunk kell, hogy a nőstények általában 35 naposan, a hímek pedig általában 60 naposan ivaréretté válnak. Ha e társítás mellett döntünk, néhány alapszabályt ismernünk kell, különben sok utódra számíthatunk, és így a nőstény egészségét, vagy akár az életét is veszélyeztethetjük.

- 5-6 hónaposnál fiatalabb nőstény szaporításra nem alkalmas. 8-10 hónapos koráig lehet (de nem szükséges!) fedeztetni, ha azonban egyéves koráig nem szült, szaporítása később már nem ajánlatos.

Figyelem! A nőstény **mindjárt a szülést követő órákban** újra vemhes lehet, ha hím marad a közelében (!). Négy hetes korukban a kölyköket **nemek szerint** szét kell választanunk, az anyjukkal **csak** a nőstények maradhatnak. A **gyakori** fialás a nőstény számára **egészségtelen**, ezért a kölykök elválasztása után **legalább 2 hónapot** pihentetnünk kell, vagyis a hímtől külön kell tartanunk.

Sosem tartunk két vagy több hímeket egy nőstény mellett. A hímek a nőstény(ek) jelenlétében vetélytársakká válnak, verekedni fognak, súlyos, akár életveszélyes sebeket ejtve egymáson. Nőstény(ek) jelenlétében a hímek akkor is verekednek, ha egyik-másik vagy az összes ivartalanított.

Ha már van a házukban tengerimalac, az újonnan hozottat ajánlatos 2-3 héti karantén alatt tartani, így biztosak lehetünk abban, hogy megelőzzük az esetleges fertőzéseket.

Fontos! Tengerimalac mellé sose helyezzünk más állatot (nyulat, hörcsögöt stb.), mivel mások az igényeik, szükségleteik.

Életterének megválasztása

Az emberközeli tartott tengerimalac hamar megszokja a zajokat, társaságunkat, és barátságossá válik, így alkalmas arra, hogy lakásunkban tartsuk. A számára megfelelő környezeti hőmérséklet a 16-20 °C szobahőmérséklet. Ügyeljünk arra, hogy hirtelen hőingadozásnak ne legyen kitéve. Ha nem lakásban tartjuk, a tengerimalacnak szánt helyiség hőmérséklete ne szálljon 10-12 °C alá, s ami a legfontosabb, jól szellőztethető, de **huzatmentes** legyen. Ha választhatunk, tartsuk minél **tágasabb ketrecben**. A megfelelő választás egy mély tálcsás ketrec, melynek mérete legalább 80x60x30 cm (h/sz/m), vagy ennél nagyobb. A ketrec alja **sosem lehet** rácsos vagy lyukacsos, mert a tengerimalac lába rendkívül érzékeny. Üvegterrarium vagy műanyagfalú ketrec használata nem ajánlott, ezek nem szellőznek eléggé, a szagok bennrekednek (főleg nyáron egészségtelen), s a tengerimalachoz sem jutnak el a zajok, így ijedősebb lesz.

Alomként használhatunk száraz faforgácsot. Ne legyen gyantás, aromás, mert a tengerimalac szaglása kifinomult, s a magas gyantatartalmú forgács szaga megölheti a tengerimalacot. A cédrus- és a zöld (nem szárított) erdeifenyő-forgács magas gyantatartalma miatt rendkívül mérgező, ezeket sose használjuk alomnak. A vizelettől keletkezett szagok is veszélyeztetik a tengerimalac egészségét, ha az almot nem cseréljük idejében. Az alomcsere gyakorisága az állatok számától, az alom minőségétől és a ketrec nagyságától függ. Ne használjunk sosem fűrészpport, nagyon egészségtelen!

A tengerimalac szeret elrejtőzni, ezért igen szívesen fogadja, ha ketrecébe házikót teszünk. Mivel ezt is megrághatja, ennek anyaga sem lehet mérgező. A ketrecbe vagy házikóba tehetünk kisebb törülközőt, szívesen fekszik rajta. Ha tehetjük, vegyük ki gyakran ketrecéből, és hosszabb-rövidebb időre engedjük szabadon. A helyiségben elektromos készülékhez (dróthoz), mérgező növényekhez - számos dísznövény ilyen - ne jusson, mert ezeket megrághatja. Kertes házban igen jó ötlet kerti kifutóba helyezni. Ebben az esetben ügyeljünk arra, hogy tiszta napsugártól, ragadozó állat(ok) támadásaitól védve legyen.

Részletes információk a

www.gemon.ro

honlapon.

© Copyright 2007 Mondovics Geda

Etetés

A tengerimalac számára az ivóvíz mindig elérhető közelben legyen. A legjobb választás egy önitató, melynek használatára könnyen megtanítható, így a víz mindig tiszta marad. Ha nincs lehetőségünk önitátót vásárolni, egy vastagabb és nehezebb tálat tegyünk eléje, hogy fel ne boríthassa.

Étrendjében a **szénán és a zöldféléken** legyen a hangsúly. **A szénának nagyon fontos szerepe van** a tengerimalac táplálkozásában, egyensúlyban tartva az emésztést és koptatva a fogakat, ezért **állandóan legyen előtte**, hogy a nap bármely órájában hozzájusson. Bármilyen összetételű tápot is fogyaszt, egészsége megőrzése végett mindig szükséges a naponta adagolt friss széna. A hagyományos fűszéna mellett adhatunk hereszénát, árpaszénát stb. A lucernaszenát keverjük, vagy ritkábban adagoljuk, mert ennek magas a kalciumtartalma, gyakori fogyasztása vesekövet eredményezhet.

A tengerimalac szervezete - az emberéhez hasonlóan - nem rendelkezik olyan enzimmel, mely képes volna **C-vitamint** előállítani, ezért ezt megfelelő táplálkozással kell pótolnia. Egy felnőtt, átlagos súlyú tengerimalac napi szükséglete kb. 10 mg C-vitamin (kb. 1 mg C-vitamin 100 gr testtömeghez számítva). Ez a mennyiség a nyári időszakban biztosítva van a természetes táplálék (zöldfélék, gyümölcsök) által. A frissen szedett zöld fű mindennapi fogyasztása kiváló C-vitaminforrás. A különböző zöldfélék, zöldségek és gyümölcsök váltakozó adagolása az étrendben szintén ajánlott. Gyermekláncfűvet (pityangot), tyúkhúrt, lóherét, vadherét, pásztortáskát és egyéb zöldféléket is adhatunk, s a gyógynövénykönyvet is tanulmányozhatjuk, hogy **minél változatosabb étrendet** tudjunk biztosítani a számára.

A tengerimalac által leggyakrabban fogyasztott zöldfélék, zöldségek és gyümölcsök: uborka, sárgarépa és levele, kapor zöldje, petrezselyem (fehérrépa) és levele, cékla, spenót, karalábé* és levele, karfiol* és levele, spárgakel* (brokkoli) és levele, mángold, zöldsálatá**, zeller levele***, takarmányrépa és levele, paprika, paradicsom, alma, körte, cseresznye, szőlő, őszibarack, szilva, mandarin, narancs, banán, kivi, görögdinnye, zsenge kukoricabajusz, a kukoricacsövet takaró zsenge levelek, spárga, sütőtök, gyenge zöldborsó (hüvelyest), kínai kel, retek levele, mustár levele, pasztinák, padlizsán, cikória levele stb.

Megjegyzés:

- * Nagyobb adagban puffadást okozhat.

- ** Gyakori fogyasztása káros a vesékre (jégsalátát ne adjunk, mert hasmenést okozhat).

- *** Fokozatosan vezetjük be étrendjébe, először kisebb adagokban. A vastag szárát dobjuk el, mert nehezen emészthető.

- A gyümölcsökből távolítsuk el a magvakat. A narancsot és a mandarint szeleteljük fel úgy, hogy a hátyát vágjuk át, így könnyebben jut a húsos részhez, s hamarabb elfogadja.

- Lehetőleg minden zöldséget, gyümölcsöt mossunk meg, s a **mérgező, permetezett növényeket szigorúan kerüljük!**

Sose adjunk egyféléből sokat, úgy adagoljuk, hogy kb. 1 óra alatt elfogyjon, s ugyanazt a zöldféléket, gyümölcsöt ne adjuk gyakran.

Télen a C-vitamin fontossága különösen nagy hangsúlyt kap, hiszen ebben az időszakban az elfogyasztott élelem vitamintartalma általában igen alacsony. Ebben az időszakban a tengerimalac étrendje minél több, C-vitaminban gazdag zöldséget, gyümölcsöt tartalmazzon. Kiegészítőként néha csíráztatott búzát, zöld árpát is adhatunk. Ha táplálkozásába nincs kellő mennyiségben beiktatva, szükségessé válik a C-vitamin vízben való adagolása, heti egy alkalommal. Ilyen esetben legjobb megoldás az aszkorbinsav por alakú formában, vagy a Cebion cseppek. Ügyeljünk arra, hogy ne lépjük túl az állatorvos által ajánlott mennyiséget (függ az elfogyasztott zöldsélek vitamintartalmától), ugyanis túladagolás esetén a tengerimalacon a skorbuthoz hasonló - pszeudo-skorbut - tünetek jelentkezhetnek.

Fontos! A vemhes nőtények, a beteg, illetve a különböző bőrbetegségben szenvedők **kétszer annyi C-vitamint** igényelnek, mint az egészséges - nem vemhes - malacok. A magvakat a következőképpen keverjük:
- 80 % zab, 20 % egyéb magvak (búza, árpa, kukorica, napraforgó). A zabnak nagyon alacsony a zsírtartalma, így számos betegségtől megóvhatjuk (elhízás, máj- és vese-problémák). A keveréknek legfeljebb csak 10 %-a legyen kukorica, mert nagyon magas a fehérje- és zsírtartalma (4 - 7, 5 %). Napraforgóból legyen a legkevesebb (a magkeveréknek nem több, mint 5 %-a) és lehetőleg hámozva adjuk, mert a héja számos problémát okozhat, fogak közé szorulhat, fulladást okozhat. A tengerimalacok tápláléka főleg szénából, zöldségből, gyümölcsből álljon, hiszen ők alapjában véve **nem magevők!** A növényeknek (nőtényeknek esetén az első fedeztetésig) és szoptató nőtényeknek minden nap adhatunk magvakat, a felnőtt tengerimalacok és a vemhes nőtények azonban csak heti 2-3 alkalommal kapjanak, testsúlytól függően. Ha üzletből vásárolt, tengerimalac számára gyártott, **teljes érték tápot kap, nincs szüksége magkeverékre.** Ha ezt nem kapja állandó jelleggel, ajánlott keverni a kettőt, vagy külön tálnban hagyni egy kis magkeveréket is (az újonnan bevezetett tápnál is hasonlóan járunk el). Alkalmanként (de nem gyakran) a tengerimalacnak kökeményre száradt kenyeret is adhatunk, nagyon kedveli.

Időszakos gondozások

A felnőtt tengerimalac karmát havonta ellenőrizzük és vágjuk, mert nem kopnak úgy, mint vadon élő társainál. Ezt a műveletet könnyebben elvégezzük, ha a tengerimalacot gyengéden törölközőbe csavarjuk, mert akkor biztonságban érzi magát, nyugodtabb lesz. A világos színezet lábánál jól látható a karomban meghúzódó ér, így elkerül-

hető ennek megsértése. A karom hegyéből annyit vágunk, hogy 1, 5 - 2 mm távolságra legyen az értől. A sötét szín eknél - mivel az ér nem látható - gyakrabban vágunk, kevesebbet. Fontos, hogy a karom formájához igazodjunk, ezért kissé ferdén vágjuk, hogy az ív a felső résznél hosszabb, az alsó résznél rövidebb legyen. Ha baleset folytán kissé belevágunk az érbe, e helyen fertőtlenítsük le (pl. Betadine-nel).

A **fürdetés** tengerimalacok esetében nemigen ajánlatos, mivel a sampon/szappan eltávolítja a bőr felületén lévő természetes faggyút. Csak indokolt esetben fürdössük, s ilyenkor kímélő sampont (pl. gyermek- vagy macskasampont) használjunk. Fejét hagyjuk szárazon, hogy szemét, fülét, orrát ne érje víz! Gondosan szárítsuk meg, különben megfázhat. Ha hajszárítót használunk, alacsonyabb fokozatra állítsuk, vagy testétől távolabb tartjuk, mert bőre érzékeny. Két hónapnál fiatalabb kölyköt, vemhes vagy szoptató nőtényt ne fürdössük. Ha ez valamilyen ok miatt elkerülhetetlen, ezeknél ne használjunk sampont/szappant. Szőrét akár naponta fésülhetjük, hosszú szőr tengerimalacok esetén e műveletet türelmesen, gyengéden végezzük. Időnként **fogaztatás** is vizsgáljuk meg. Ha egyik-másik metszőfogából - az elől elhelyezkedő fogak egyikéből - egy darab letörik, viszonylag hamar visszaö. Ebben az időszakban a kérdéses fog növekedését naponta ellenőrizzük, míg eredeti formáját el nem éri. Ha emiatt táplálkozni nem tud, kedvetlen, levert stb., forduljunk orvoshoz. Kivételes esetekben a tengerimalacnál fogtúlnövés jelentkezhet. Ilyenkor minél hamarabb orvoshoz kell vinnünk, különben elpusztul!

Fontos! Ha a tengerimalacot felvesszük, két kézzel emeljük fel, gyengéden, de határozottan. Egyik kezünkkel nyúlunk a mellkasa alá, a másikkal a hátsó felét fogjuk meg.

Hogyan játszik?

Egy megszelídült tengerimalac nagyon barátságossá válik, és szívesen sétál ketrecén kívül is. Erre megfelelő a konyha, fürdőszoba vagy olyan helyek, melyeknek padlóját könnyű tisztítani. Ha társa van, a felfedező utak még érdekesebbé válnak számára. Szaladgálnak, kergetőznek, örömmel fogadják, ha újságokból, kartondobozokból készített labirintusokba bújhatnak. Vastag anyagcsöveket is letehetünk, ha ezekben kényelmesen elférnek. Igen alkalmas a padlószőnyeg feltekerésére használatos papírhenger is. A vécepapír üres papírhengerét kibélelhetjük szénával, számos tengerimalac szívesen eljátszik ezzel. Ha ketrecük tágasabb, ebben is elhelyezhetünk vastagabb anyagcsöveket, ill. függőágyat, almafaága(k)at, fából font bújókat stb. Így többet mozognak, járkálnak. A ketrecébe sose tegyünk forgót (hőrcsögöknek valót), bármilyen labdát, ezekkel játszani nem tud! A kölyök tengerimalacok nagyon játékosak. Hangulatuk tetőfokán pattogott kukoricaként ugrálnak a magasba, a levegőben akár 180°-os hirtelen fordulatot tesznek, majd merőben más helyzetben érnek földet, anyjukat is ugrálásra, jókedvre készítve. Ezt a mulatságos ugrálást angol nyelven „pop-corn” ugrálásnak nevezik.

A tengerimalac legkedvesebb játéka? Egy másik tengerimalac, amellyel játszhat!

Mire figyeljünk?

Szabadon terjeszthető
ingyenes változat

A tengerimalac gyakran vakarózik, a túl gyakori vakarózás és a megszokottnál nagyobb mennyiségben történő szőr hullás viszont jelezheti **élősködők, gombák jelenlétét.** Kérjük az állatorvos segítségét, a helyes kezelést csak az orvos állapíthatja meg. A tengerimalac, növényevő lévén, a nap legnagyobb részét ráncsálással és táplálék után való kutatással tölti. Az **étvágytalanság** számos betegség tünete, és igen súlyos következményekkel jár, hiszen 16-20 óra elteltével beindul egy májkárosodási folyamat, s így állapota egyre jobban romlik. Ha levert és nem mutat érdeklődést az élelem iránt, állatorvos kezelésére szorul. Fontos, hogy a betegség tüneteit idejében észrevegyük. Ha az utolsó étkezéstől számított 6-12 óra alatt nem fogyaszt élelmet, étvágytalansága **betegség** jele. Az idő múlásával állapota egyre rosszabb lesz, kezelés nélkül elpusztul. Még azon a napon, vagy lehetőleg minél hamarabb (!) vigyük állatorvoshoz, hogy a megfelelő kezelést megkapja.

Tengerimalac számára mérgező vagy rendkívül veszélyes antibiotikum-készítmények:

Penicillin bármilyen formában, Amoxicillin (Clavamox), Eritromicin, Lincocin (Lincomycin, Lincorex), Streptomycin, Dihidrostreptomycin, Clortetracilin, Oxitetracilin, Ampicillin, Cephalexin, Cefadroxil, Cefazolin, Clindamycin, Bacitracin, és ezek származékai. Ezek az antibiotikumok a bélfloáját károsítják és visszafordíthatatlan, végzetes hasmenést okoznak, vagy végzetes allergiát idéznek elő.

Tengerimalacnál alkalmazható antibiotikum-készítmények

(csak állatorvosi előírás szerint, mert a nem megfelelő adagban történő kezelés rendkívül veszélyes!):

Baytril (Enrofloxacin) - csak felnőtt tengerimalacoknál alkalmazható, a növekedésben levők nem kaphatnak!

Bactrim (Tribissen, Septra, SMZ-TMP) - megfelelő mennyiségben kölyök és növendék tengerimalacoknak is adható

Cloramphenicol palmitate, Cloramphenicol succinate
Sulfamethazine

Doxiciclin (Vibramicin, Vibravet) - alkalmazása a vemhesség utolsó 3 hetében lévő nőtényeknél, és 4 hetes korig az újszülött kölyöknél nem ajánlott.

Tetracilin - adagolása nagyon nagy elővigyázatosságot igényel, mert jónéhány publikáció, tudományos cikk szerint a tengerimalacra nézve **toxikus (!)**.

Összefoglalva:

A tengerimalac megbetegedhet, ha gondozása és/vagy etetése helytelen. Ha törődünk vele, igényeinek megfelelően tápláljuk, és egy vagy több fajtárs - lehetőleg azonos nemű - mellett élhet, jól fogja érezni magát nálunk, számos kedves élménnyel gazdagítva napjaink.

